

ЗВІТ
УПОВНОВАЖЕНОГО ІЗ ЗАХИСТУ ДЕРЖАВНОЇ МОВИ В
ТАВРІЙСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ АГРОТЕХНОЛОГІЧНОМУ
УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО ЗА 2024-2025 н.р.

Упродовж 2024-2025 навчального року Тетяна ШАРОВА системно брала участь у нарадах адміністративного та робочого рівнів, на яких розглядалися питання забезпечення функціонування української мови як державної в освітньо-науковому, виховному та управлінському процесах університету. Під час нарад надавалися роз'яснення щодо чинного мовного законодавства, обговорювалися актуальні проблеми та шляхи їх розв'язання. Захід виконано в повному обсязі.

У вересні 2024 року та впродовж навчального року було організовано й проведено роз'яснювальну роботу серед здобувачів вищої освіти першого курсу щодо вимог Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної». Здобувачів поінформовано про обов'язковість використання державної мови в освітньо-науковому та виховному процесах, сформовано усвідомлене ставлення до мовної відповідальності в університетському середовищі.

У жовтні 2024 року проведено роз'яснювальні заходи для науково-педагогічних працівників щодо основних законодавчих норм застосування державної мови в освітньо-науковій діяльності. Особливу увагу приділено мовному оформленню навчально-методичних матеріалів, публічних виступів, комунікації зі здобувачами освіти.

У жовтні-листопаді 2024 року організовано та проведено онлайн-практикум, спрямований на поглиблення знань учасників щодо особливостей функціонування української мови в різних комунікативних ситуаціях. Учасники отримали практичні рекомендації з удосконалення мовленнєвої культури в академічному та професійному середовищі.

У листопаді 2024 року та червні 2025 року забезпечено організацію курсів з української мови для підвищення рівня володіння державною мовою державними службовцями відповідно до запитів. Курси сприяли вдосконаленню

професійного мовлення та підвищенню мовної компетентності слухачів. Упродовж навчального року організовано мовні курси для здобувачів освіти та педагогічних працівників відокремлених структурних підрозділів (коледжів). Курси були спрямовані на підвищення рівня володіння державною мовою та якості освітньої комунікації. Системно надавалася консультативна та методична допомога співробітникам університету з питань дотримання норм і вимог застосування державної мови. Консультації мали індивідуальний і груповий характер та сприяли підвищенню мовної культури персоналу.

У березні 2025 року організовано та проведено круглий стіл, під час якого обговорено сучасні методи й стратегії підвищення ефективності навчання українською мовою. Захід сприяв професійному обміну досвідом і підвищенню якості освітнього процесу.

У квітні 2025 року проведено дискусію зі студентським комітетом на тему «Роль студентства у підтримці мовної єдності під час війни». Захід сприяв формуванню активної громадянської позиції студентів та усвідомленню значення державної мови як чинника національної єдності. Захід виконано в повному обсязі. Упродовж року здійснювалася співпраця з органами місцевої влади та громадськими організаціями з метою популяризації української мови в університеті та громаді.

У травні 2025 року організовано та проведено творчий конкурс «Мовні барви» серед здобувачів вищої освіти. Конкурс сприяв популяризації української мови та розвитку мовної творчості здобувачів вищої освіти. Мовним омбудсменом забезпечено системне висвітлення на офіційному сайті ТДАТУ інформації про нормативні документи та діяльність університету, пов'язану з виконанням вимог мовного законодавства та рекомендацій МОН України. У травні в Таврійському державному агротехнологічному університеті імені Дмитра Моторного відбувся творчий конкурс «Мовні барви». Конкурс об'єднав здобувачів вищої освіти різних факультетів.

Найактивнішими учасниками є здобувачі механіко-технологічного факультету. Всього в конкурсі у різних номінаціях взяли участь дев'ять

здобувачів. За результатами конкурсу були підведені підсумки та визначено переможців.

Переможці у номінації «Есе»:

II місце: Олійник О. (1С курс, 14САІ) – 139 балів

III місце: Кульов О. (1С курс, 14САІ) – 137 балів

Спеціальні номінації: «Ославлення своєї професії рідною мовою» – Алексєєв А. (11ПМ) – 114 балів

Переможці у номінації «Вірші»:

II місце:

Дзюбаненко О. (1 курс, 11АІ) – 137 балів

Ільків К. (41ПМ) – 135 балів

Номінація «Змалювання рідного краю барвами української мови» – Богиня Д. (1С курс, 14САІ) – 102 бали

Переможець у номінації «Ілюстрований твір»:

III місце: Равлик С. (1С курс, 11СПМ) – 117 балів

<http://www.tsatu.edu.ua/mtf/vitajemo-zdobuvachiv-mehaniko-tehnologichnoho-fakultetu-z-peremohoju-u-konkursi-movni-barvy-tdatu-tvorchist-nathnennja-i-ljubov-do-ridnoho-slova/>

Упродовж 2024–2025 навчального року здійснювалося регулярне інформаційне наповнення сторінки мовного омбудсмена на офіційному сайті ТДАТУ актуальними матеріалами, оголошеннями та роз'ясненнями.

Перспективи подальшої діяльності Уповноваженого із захисту державної мови в Таврійському державному агротехнологічному університеті імені Дмитра Моторного визначаються стратегічними завданнями Програми розвитку і функціонування української мови на 2023–2030 роки та спрямовані на системне утвердження державної мови в усіх сферах університетського життя.

У напрямі моніторингових досліджень і контролю за розвитком та функціонуванням української мови до 2030 року передбачається посилення системності мовного контролю в освітньому, науковому, управлінському й інформаційному просторах університету. Перспективною є подальша інституціоналізація механізмів постійного моніторингу використання державної

мови у внутрішніх і зовнішніх комунікаціях, навчальному процесі, масових заходах та цифрових освітніх ресурсах. Важливим напрямом залишається узгодження дій із Уповноваженим із захисту державної мови в Україні та дотримання єдиної державної мовної політики у сфері вищої освіти.

У сфері забезпечення доступу співробітників і здобувачів освіти до якісної мовної підготовки перспективи пов'язані з розширенням спектра українськомовних освітніх, наукових і просвітницьких заходів. До 2030 року планується активне впровадження сучасних форматів мовної освіти: інтерактивних тренінгів, онлайн-курсів, вебінарів, проєктної та дослідницької діяльності. Особливу увагу буде зосереджено на підтримці обдарованої молоді, розвитку мовної творчості та щорічному функціонуванні літньої школи «Я обираю українську!» як ефективного інструменту підвищення комунікативної компетентності учасників освітнього процесу.

Перспективи зміцнення статусу та розвитку ділової української мови полягають у подальшому вдосконаленні мовної культури професійного спілкування в університеті. Планується системне надання консультацій із мовних питань, організація роз'яснювальної роботи серед науково-педагогічних працівників і студентського самоврядування, а також розширення практики курсів української мови за запитом. До 2030 року актуальним залишається створення та впровадження нових освітніх програм підвищення кваліфікації, спрямованих на поглиблення володіння державною мовою та формування високих стандартів академічного й ділового мовлення.

У напрямі формування цілісного українськомовного інформаційно-культурного простору перспективи розвитку пов'язані з активною цифровою присутністю державної мови. Передбачається подальше інформаційне наповнення сторінки мовного омбудсмана на офіційному сайті ТДАТУ, регулярне висвітлення нормативно-правових документів і мовних ініціатив університету, а також розширення співпраці з громадськими, волонтерськими та культурними інституціями. Це сприятиме утвердженню української мови як ключового чинника університетської ідентичності.

Важливим стратегічним напрямом до 2030 року є формування національно-патріотичного середовища в університеті. Перспективною залишається організація літературних зустрічей, презентацій творів сучасних українських авторів, залучення академічної спільноти до волонтерської діяльності та мовно-культурних ініціатив, особливо в умовах війни. Українська мова розглядається як основа національної стійкості, єдності та громадянської відповідальності.

Загалом перспективи роботи до 2030 року спрямовані на сталий розвиток українськомовного середовища ТДАТУ, підвищення рівня мовної культури всіх учасників освітнього процесу, забезпечення неухильного дотримання мовного законодавства та утвердження української мови як ціннісного, професійного й ідентифікаційного ресурсу університету.

Уповноважена із захисту державної мови
у Таврійському державному агротехнологічному
університеті імені Дмитра Моторного

Тетяна ШАРОВА